

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 30.893/2

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 10 novembre 2000, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant le traitement des présidents et des membres du bureau des conseils de district", a donné le 16 novembre 2000 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 30.893/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 10 november 2000 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot bepaling van de wedde van de voorzitters en de leden van het bureau van de districtsraden", heeft op 16 november 2000 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"(l'urgence est motivée) ... door de omstandigheid dat, na de verkiezing van de districtsraden op 8 oktober 2000, het noodzakelijk is om ten spoedigste de wijze vast te stellen waarop de voorzitters en de leden van het bureau van de districtsraden zullen worden bezoldigd."

*

*

*

Examen du projet

Préambule

1. Selon le préambule, l'arrêté en projet entend puiser son fondement légal dans l'article 6, § 1er, VIII, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et dans les articles 19 et 332, § 4, 2°, de la nouvelle loi communale.

La disposition précitée de la loi spéciale, qui, au 4°, attribue aux Régions la compétence relative aux conditions et au mode suivant lesquels les organes territoriaux intracommunaux visés à l'article 41 de la Constitution peuvent être créés, ne constitue pas le fondement légal de l'arrêté en projet.

.../...

Il en va de même de l'article 19 de la nouvelle loi communale dès lors que cette disposition est relative aux traitements des bourgmestres et des échevins.

2. L'article 332, § 4, 2°, de la nouvelle loi communale prévoit, notamment, que l'article 19 de la nouvelle loi communale est applicable au président et aux membres du bureau des conseils de districts, étant entendu que leur traitement "est fixé par le Roi, éventuellement compte tenu de l'étendue des compétences qui sont attribuées aux districts et du nombre de leurs habitants".

Plutôt que de fixer lui-même ces traitements, l'arrêté en projet prévoit des limites minimales et maximales et délègue au conseil communal le pouvoir de déterminer les montants à l'intérieur de ces limites, "en tenant compte de l'étendue réelle des compétences attribuées aux conseils de district".

Ainsi que l'explique le Rapport au Roi, cette délégation est justifiée par le fait que la loi requiert qu'il soit tenu compte, notamment, de l'étendue des compétences attribuées aux districts et que celle-ci dépend des décisions prises par les autorités communales, conformément à l'article 340 de la nouvelle loi communale.

Compte tenu des conditions imposées à la délégation, celle-ci peut être admise. Elle trouve son fondement légal dans l'article 117, alinéa 1er, de la nouvelle loi communale, en vertu duquel le conseil communal "délibère de tout autre objet qui lui est soumis par l'autorité supérieure".

.../...

Cette dernière disposition doit donc être visée au préambule.

Dispositif

Article 3

L'article 3 du projet prévoit que le conseil communal fixe le montant du traitement du président et des membres du bureau "en tenant compte de l'étendue réelle des compétences attribuées aux conseils de district", alors que la loi prévoit qu'il sera éventuellement tenu compte "des compétences qui sont attribuées aux districts ...".

Or, si le paragraphe 1er de l'article 340 de la nouvelle loi communale prévoit effectivement que le conseil communal peut déléguer aux conseils de district les compétences d'intérêt communal dont il est investi et qu'il définit, les paragraphes 2 et 3 du même article disposent que le collège des bourgmestre et échevins et le bourgmestre peuvent également déléguer des compétences dont ils sont investis, respectivement aux bureaux des conseils de district (1) et aux présidents des districts.

(1) La nouvelle loi communale utilise tantôt les mots "bureau du district", tantôt les mots "bureau du conseil de district". Il ne fait néanmoins pas de doute que le "bureau" est une autorité distincte de celle du conseil au sein duquel il est élu : l'article 330 prévoit, en effet, que "chaque administration du district comprend un conseil, appelé conseil de district, un bureau et un président."

A l'article 3, on remplacera dès lors, de l'accord de la fonctionnaire déléguée, les mots "conseils de district" par "districts".

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt :

"Mijn verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat, na de verkiezing van de districtsraden op 8 oktober 2000, het noodzakelijk is om ten spoedigste de wijze vast te stellen waarop de voorzitters en de leden van het bureau van de districtsraden zullen worden bezoldigd.".

*

* *

Onderzoek van het ontwerp

Aanhef

1. Luidens de aanhef geeft het ontworpen besluit voor zijn rechtsgrond te ontleen aan artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en aan de artikelen 19 en 332, § 4, 2°, van de nieuwe gemeentewet.

De voormelde bepaling van de bijzondere wet, die, in onderdeel 4°, aan de Gewesten de bevoegdheid opdraagt in verband met de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de

.../...

binnengemeentelijke territoriale organen, bedoeld in artikel 41 van de Grondwet, kunnen worden opgericht, levert geen rechtsgrond op voor het ontworpen besluit.

Dit geldt evenzo voor artikel 19 van de nieuwe gemeentewet aangezien die bepaling betrekking heeft op de wedden van de burgemeesters en de schepenen.

2. Artikel 332, § 4, 2°, van de nieuwe gemeentewet bepaalt inzonderheid dat artikel 19 van de nieuwe gemeentewet van toepassing is op de voorzitter en op de leden van het bureau van de districtsraden, met dien verstande dat "de wedde van de leden van het bureau en van de voorzitter wordt bepaald door de Koning, (en dat) daarbij kan rekening gehouden worden met de omvang van de bevoegdheden die aan de districten toegewezen worden, alsook met het inwonersaantal van het district".

Het ontworpen besluit bepaalt niet zelf die wedden, doch stelt minimum- en maximumgrenzen vast en draagt aan de gemeenteraad de bevoegdheid over om binnen die grenzen de bedragen vast te leggen, "waarbij hij rekening houdt met de reële omvang van de bevoegdheden die aan de districtsraden worden toegewezen".

Zoals in het verslag aan de Koning wordt uitgelegd, is die overdracht van bevoegdheid gewettigd doordat de wet voorschrijft dat onder meer rekening moet worden gehouden met de omvang van de bevoegdheden toegekend aan de districten en de omvang ervan afhangt van de beslissingen genomen

.../...

door de gemeentelijke overheden, overeenkomstig artikel 340 van de nieuwe gemeentewet.

Gelet op de voorwaarden gesteld in verband met de overdracht van bevoegdheid, is een zodanige overdracht aanvaardbaar. Ze ontleent haar rechtsgrond aan artikel 117, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet, naar luid waarvan de gemeenteraad "beraadslaagt over elk ander onderwerp dat de hogere overheid hem voorlegt". Derhalve moet deze laatste bepaling worden vermeld in de aanhef.

Dispositief

Artikel 3

Volgens artikel 3 van het ontwerp bepaalt de gemeenteraad het bedrag van de wedde van de voorzitter en van de leden van het bureau, rekening houdend "met de reële omvang van de bevoegdheden die aan de districtsraden worden toegewezen". De wet schrijft evenwel voor dat daarbij rekening kan worden gehouden met "de bevoegdheden die aan de districten toegewezen worden ...".

Artikel 340, § 1, van de nieuwe gemeentewet schrijft weliswaar voor dat de gemeenteraad bevoegdheden van gemeentelijk belang waarover hij beschikt en die hij nader bepaalt, kan overdragen aan de districtsraden, doch volgens de paragrafen 2 en 3 van datzelfde artikel kunnen ook het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester bevoegdheden overdragen waarover zij beschikken,

.../...

respectievelijk aan de bureaus van de districtsraden (1) en aan de voorzitters van de districten.

De gemachtigde ambtenaar is het er bijgevolg mee eens dat in artikel 3 het woord "districtsraden" vervangen wordt door het woord "districten".

(1) In de nieuwe gemeentewet wordt nu eens het woord "districtbureau" gebezigd, en dan weer de woorden "bureau van de districtsraad". Het lijdt echter niet de minste twijfel dat het "bureau" een andere instantie is dan de raad waarbinnen het bureau wordt gekozen : artikel 330 bepaalt immers : "Elk districtsbestuur omvat een raad, districtsraad genoemd, een bureau en een voorzitter."

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren
Y. KREINS,
P. QUERTAINMONT,

premier président,
eerste voorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

J. KIRKPATRICK,

assesseur de la
section de législation,
assessor van de
afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté
par M. L. DETROUX, auditeur. La
note du Bureau de coordination
a été rédigée et exposée par
M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. L. DETROUX, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau
werd opgesteld en toegelicht door
de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandaise
a été vérifiée sous le contrôle
de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PREMIER PRESIDENT - DE EERSTE
VOORZITTER,

J. GIELISSEN

J.-J. STRYCKMANS